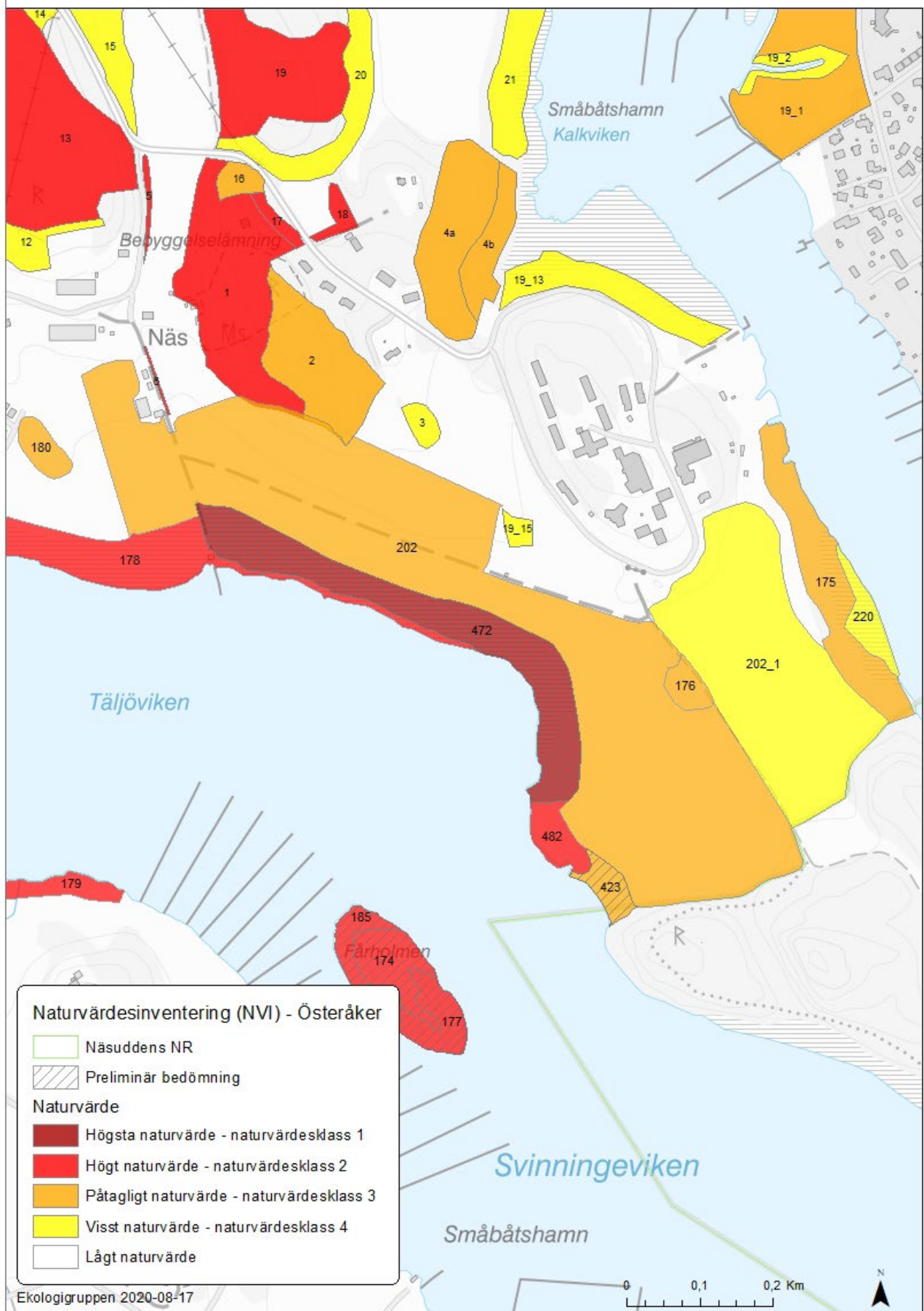

Bilaga 2 - Sammanställning av naturvärdesinventering för Näsängen (2012 - 2020)

Metodik

Namn på rapporten
Ange aktuell version
xx månad 2014

Detta är en sammanställning av både tidigare inventeringar (Ekologigruppen 2014 och 2016), justeringar enligt SIS-standard (SS 199000:2014) (Ekologigruppen 2019). Utöver tidigare inventeringar så pågår det naturvärdesinventeringar i prioriterade områden i Österåkers kommun som kommer att levereras under 2020 (Ekologigruppen 2020).

All bakgrundsinfo om områdets naturvärden har hämtats från dessa rapporter och från Ekodatabasen som ska levereras under 2020.

Naturvärdesklasser enligt SIS standard

Följande naturvärdesklasser finns (SIS standard SS 199000:2014):

Högsta naturvärde, naturvärdesklass 1. Störst positiv betydelse för biologisk mångfald med värden som bedöms vara av nationell betydelse.

Högt naturvärde, naturvärdesklass 2. Stor positiv betydelse för biologisk mångfald med värden som bedöms vara regionalt viktiga.

Påtagligt naturvärde, naturvärdesklass 3. Påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald som har betydelse lokal/kommunal skala

Visst naturvärde, naturvärdesklass 4. Viss positiv betydelse för biologisk mångfald med värden som är viktiga på platsen.

Ett område (kallas naturvärdesobjekt i standarden) tilldelas ett värde baserat på vilket art- och biotopvärde som finns inom ett område.

Biotopvärdet omfattar två underliggande aspekter: områdets kvalitet som livsmiljö samt hur vanlig livsmiljön är i landskapet. I aspekten om hur vanlig miljön är vägs även eventuella hot mot biotopen in. I bedömningsgrunden för artvärde ingår fyra aspekter. Om det finns naturvårdsarter, rödlistade arter eller hotade arter och hur artrikt ett område är.

1. Ädellövskog öster om gården, högt naturvärde

Beskrivning

Området utgörs av en glest bevuxen ädellövskog med ek, ask, lönn och hassel. Ett 10-tal gamla och grova ädellövträd av ask, lönn, alm och ek. Flera träd är mer än metergrova. Många träd har håligheter och rik lavpåväxt. Död ved förekommer spritt i området, huvudsakligen av mindre dimensioner men även några grova stammar finns.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, vilket motiveras av förekomst av grova ädellövträd, död ved och rödlistade arter.

Ekologiska strukturer

Grovt ädellövträd, hålträd med mulm

Arter

Narrporing (VU), narrtagging (NT), almlav (NT)

2. Barrblandskog öster om gården, påtagligt naturvärde

Beskrivning

Barrblandskog med inslag av löv. Till stor del blockigt. Bitvis stort inslag av hassel. Litet parti domineras av körsbär. Avverkningar har skett i sen tid, varvid barr har avverkats och löv har lämnats. Till stor del ett rikt fåltskikt.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av påtagligt naturvärde, klass 3, vilket motiveras av förekomst av äldre skog och signalarter.

Ekologiska strukturer

Äldre tall, ädellövträd

Arter

Blåsippa (S)

3. Åkerholmar öster om gården, visst naturvärde

Beskrivning

Området utgörs av en något större och trädklädd åkerholme. Den är bevuxen med bland annat några äldre tallar, annars förekommer det mest yngre träd av björk och gran. Åkerholmen är stad i igenväxning men vissa spår av hävdgynnad flora finns.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av lokalt värde, klass 4, vilket motiveras av att de är viktiga inslag för biologisk mångfald i åkermarken.

Ekologiska strukturer

-

Arter

-

4a. Barrblandskog utmed Tunafjärden, påtagligt naturvärde

Beskrivning

Objektet utgörs av en barrblandskog med inslag av lövträd. Många av tallarna i beståndet är äldre och börjar bli vidkroniga. Fältskiktet är bitvis rikt, framför allt i lågpunkter och mot branten i öster med bland annat stora förekomster vitsippa och blåsippa.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av påtagligt naturvärde, klass 3, vilket motiveras av förekomst av äldre träd, rödlistad art och signalarter.

Ekologiska strukturer

Olikåldrig skog, gamla tallar, ädellövträd, hålträd, död ved.

Arter

Tallticka (NT, S), blåsippa (S)

4b. Lövskogsbård utmed Tunafjärden, påtagligt naturvärde

Beskrivning

Moränsluttning med huvudsakligen unga lövträd med inslag av ädellövträd. Asp och björk dominerar (ca 20-25 cm tjocka), med inslag av lönn, ask och körsbär. Fläckvis står grupper av mogen asp (ca 35 cm) och gammal björk. Lövsly dominerar buskskiktet, men här förekommer också hassel, nypon, slån och måbär. Blåbär förekommer rikligt. Död lövved förekommer rikligt, liksom enstaka talltorrakor.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av påtagligt naturvärde, klass 3, vilket motiveras av förekomst av äldre träd, rödlistad art och signalarter.

Ekologiska strukturer

Olikåldrig skog, gamla tallar, ädellövträd, hålträd, död ved

Arter

Tallticka (NT, S), ask (VU), blåsippa (S)

5. Allé, högt naturvärde

Beskrivning

Objektet utgörs av en mindre allé med ädellövträd. Träden står glest och är solexponerade vilket gynnar bland annat vedlevande insekter.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, vilket motiveras av förekomst av grova ädellövträd och förekomst av signalarter.

Ekologiska strukturer

Grova ädellövträd.

Arter

Ask (VU), gulvit blekspik (S)

6. Allé, högt naturvärde

Beskrivning

Objektet utgörs av en mindre allé med ädellövträd. Träden står glesst och är solexponerade vilket gynnar bland annat vedlevande insekter.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, vilket motiveras av förekomst av grova ädellövträd och förekomst av signalarter.

Ekologiska strukturer

Grova ädellövträd.

Arter

Ask (VU), gulvit blekspik (S)

16. Moränsluttning med gamla granar, påtagligt naturvärde

Beskrivning

Parti med gamla granar, varav en mycket grov gran, ca 50-60 cm tjock. En grov granlåga finns i också i objektet.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av påtagligt naturvärde, klass 3, vilket motiveras av förekomst av grova gamla granar och förekomst av signalart.

Ekologiska strukturer

Gammal gran, kjolgran.

Arter

Gammelgranslav (S)

17. Allé med gammal ek, alm och ask, högt naturvärde

Beskrivning

Objektet utgörs av en ale med mycket grova träd. Fältskiktet är rikt med bland annat blåsippa och ormbär.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, vilket motiveras av förekomst av grova gamla ädellövträd samt förekomst av rödlistad art och signalarter.

Ekologiska strukturer

Grova gamla ädellövträd.

Arter

Ekticka(NT, S), blåsippa(S), ormbär(S), blekspik (S).

18. Allé och skogsbryn med gamla askar, högt naturvärde

Beskrivning

Gamla askar, om än inte så grova.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, vilket motiveras av förekomst av gamla askar och förekomst av signalarter.

Ekologiska strukturer

Gammal ask.

Arter

Skumticka (NT), blekspik (S), sotlav (S).

19. Blandskogskulle med gammal tall och ek, högt naturvärde

Beskrivning

Gamla träd förekommer främst i västra delen. Här förekommer gamla tallar (40-80 cm), gamla och senvuxna ekar (35-75 cm), gammal lönn (35 cm), samt senvuxen och gammal gran (35-40 cm). En del gammal björk förekommer också, liksom en del sälg. Yngre träd av tall, gran, körsbär, ask, alm och ek förekommer också. Buskskiktet domineras av en, nypon och slån i sluttningen mot väster, medan sly av bl.a. ask annars dominerar. Fältskiktet domineras av gräs, främst kruståtel, men ris av blåbär, lingon och ljung förekommer. Fläckvis finns rester av gammal hagmarksflora med bl.a. brudbröd och gulmåra. Död ved förekommer sparsamt som bl.a. lågor av tall och ek. Gamla tallar har brandljudsmärken. Många tallar har avsöndrat rikligt med kåda.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, vilket motiveras av förekomst av gamla träd samt förekomst av rödlistad art och signalarter.

Ekologiska strukturer

Gammal tall, gammal senvuxen ek, senvuxen gammal gran, död ved

Arter

Tallticka (NT, S), gammelgranslav (S).

19_13. Lövdungar och vass, visst naturvärde

Beskrivning

Lövdungar och vassbälten, delvis ute i vattnet och delvis uppe på land. Buskage av lövträd som sälg viktiga som bo- och födoplatser för fåglar och insekter. Vassbältena utanför området (ut i vattnet) är naturliga och viktiga för fågel och möjligen också som lekplats för fisk.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av visst naturvärde, klass 4. Värdet baseras på att områdets bedöms ha ett visst biotopvärde knutet till födoresurser i form av exempelvis pollen och nektar. Artvärdet bedöms obetydligt. Vassbältet bedöms i limnisk NVI.

Ekologiska strukturer

Blommande örter och bryn med nektar/pollen.

Arter

-

19_15. Åkerholme, visst naturvärde

Beskrivning

Åkerholme med parkkaraktär. Kärleksört, harklöver, rönn, björk och ung ved. Värden består främst i växter som tillhandahåller pollen och nektar.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av visst naturvärde, klass 4. Värdet baseras på att områdets bedöms ha ett visst biotopvärde knutet till födoresurser i form av exempelvis pollen och nektar. Artvärdet bedöms obetydligt.

Ekologiska strukturer

Blommande örter och bryn med nektar/pollen.

Arter

Bockrot (I), gullviva (I), gulmåra (I), ängshavre (I)

20. Blandskog med ung ask och tall, visst naturvärde

Beskrivning

Delar av kullen som bär spår av ett mer aktivt skogsbruk. Mogna träd av tall förekommer sparsamt, medan ung ask förekommer rikligt, på sina håll i ogenomträngliga bestånd. Den rödlistade svampen talticka växer på ett par kvarlämnade tallar och ung ask förekommer i området. Ask är rödlistad som sårbar (VU) men endast gamla träd bedöms utgöra höga naturvärden.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av visst naturvärde, klass 4, vilket motiveras av förekomst av gamla träd och förekomst av rödlistade arter.

Ekologiska strukturer

Gammal asp och ek.

Arter

Talticka (NT, S), ask (VU, ung ask).

178. Vass inre Täljöviken, högt naturvärde

Beskrivning

Brett vassbälte på båda sidor om viken. Vassen är viktig fåglar och fiskar, insekter m.m.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, med påtagligt biotopvärde och påtagligt artvärde. Vassen är viktig fåglar, fiskar, insekterm.m. Här häckar bl.a. brun kärnhök.

Ekologiska strukturer

-

Arter

Havsörn (NT), sävsparv (NT), brun kärnhök.

180. Åkerholme söder om gården, påtagligt naturvärde

Beskrivning

Stor åkerholme med berg och mycket öppen hållmark mellan Näs gård och de nybyggda parhusen. Trädskiktet domineras av ask med inslag av enstaka gran. En, nypon och slån utgör ett tätt buskskikt. Igenväxningsmark.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av påtagligt naturvärde, klass 3, vilket motiveras av visst artvärde och visst biotopvärde.

Ekologiska strukturer

Värdefulla buskar, värdefullt träd.

Arter

Ask (VU), brudbröd (I), bergsyra, mandelblomma.

202. Åker NO Täljöviken, påtagligt naturvärde

Beskrivning

Brukad åkermark och åkermark i träda.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av påtagligt naturvärde, klass 3. Visst biotopvärde och visst artvärde pga rastande och födosökande fåglar.

Ekologiska strukturer

-

Arter

Buskskvätta (NT), stare (VU), kråka (NT), skrattnås (NT), fiskmås (NT), tofsvipa (VU), strandskata (NT), björktrast (NT), ängspiplärka, sånglärka, vitkindad gås, grågås.

472. Strandäng vid Täljöviken, högsta naturvärde

Beskrivning

Objektet utgjordes av en strandäng på östra sidan av Täljöviken. Majoriteten av marken var öppen och fuktig eller blöt, där hälften var tuvig och hälften var kortbetad. Längst i söder förekom några björkar och alar samt en del högstubbar och torrträd. En tunn bård av vass förekom längs med vissa delar av strandkanten. Området har höga värden för häckande och rastandefåglar, främst vadare och gäss, och har förutsättningar att även utgöra en livsmiljö för ett flertal insektsarter.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högsta naturvärde, klass 1, vilket motiveras av att stora sammanhängande, betade strandängar är mycket ovanliga inslag i landskapet.

Ekologiska strukturer

Blå bård, naturbetesmark, sjöstränder med hävdade marker, art- och individrika fågelmiljöer, död ved.

Arter

Buskskvätta (NT), storspov (NT), brushane (VU), tofsvipa (VU), gråtrut (VU), bläsand (VU), skedand (NT), kricka (VU), rörsångare (NT), ljunpipare, grönbena, gulärta, rödbena. Uppdaterad fågelinventering pågår (2020).

482. Liten trädklädd betesmark O Täljöviken, högt naturvärde

Beskrivning

Objektet utgjordes av en betesmark intill Täljöviken. Marken verkar betas av kor och var delvis var trädklädd och stora delar utgjordes av berghällar. Området låg strax intill Näsuddens naturreservat. I busk- och trädskiktet förekom bl.a nypon, al, björk, rönn, hägg, asp, slån, lönn, enbuskar och tall. Det förekom ganska gott om död ved inom objektet.

Naturvärdesbedömning

Objektet bedöms vara av högt naturvärde, klass 2, vilket motiveras med ett visst artvärde och högt biotopvärde.

Ekologiska strukturer

Naturbetesmark, sjöstrand med hävdade marker, stenbundet, bärande buskar, stenmur, död ved.

Arter

Getapel, mandelblomma, gul fetknopp.

Rödlistade arter enligt Rödlistan 2020

Namn på rapporten
Ange aktuell version
xx månad 2014

Tallticka (NT)
Skumticka (NT)
Ask (VU)
Narrporing (VU)
Narrtagging (NT)
Almlav (NT)
Ekticka (NT)
Koralltaggsvamp (NT)
Myggblomster (fridlyst)
Buskskvätta (NT)
Gulsparv (VU)
Stare (VU)
Sävspurv (NT)
Ejder (VU)
Havsörn (NT)
Tofsvipa (VU)
Bläsand (VU)
Skedand (NT)
Strandskata (NT)
Kråka (NT)
Björktrast (NT)
Kricka (VU)
Fiskmåsa (NT)
Skrattmåsa (NT)
Storspov (NT)
Duvhök (NT)
Gråtrut (VU)
Brushane (VU)
Tornseglare (VU)
Spillkråka (NT)

Referenser

Tryckta källor

Ekologigruppen AB. 2014. Landskapsanalys Näsängen.

Ekologigruppen AB. 2016. MKB Näsängen.

Ekologigruppen AB. 2019. Uppdatering av Naturvärdesinventering för Kanalstaden, Österåker.

Ekologigruppen AB. 2020. Uppdatering av NVI för prioriterade områden, pågående arbete som ej slutförts ännu (preliminärt oktober 2020).

Naturvårdsverket 2004. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Rapport / Naturvårdsverket 5411.

Naturvårdsverket. 2016. Samråd om åtgärder på särskilt skyddsvärda träd.

Rödlistade arter i Sverige 2015.

Rödlistade arter i Sverige 2020.

Digitala källor

ArtDatabanken. Uttag av rödlistade arter.

Artportalen.